

LUX FILM DAYS

3 ФИЛМА
24 ЕЗИКА
28 ДЪРЖАВИ

© Les Films de Pierre

„120 УДАРА В МИНУТА“ (120 BATTEMENTS PAR MINUTE)

Филм на Робен Кампийо
Франция

„120 УДАРА В МИНУТА“ (120 BATTLEMENTS PAR MINUTE)

ФИЛМ НА РОБЕН КАМПИЙО

В началото на 90-те години във Франция, в разгара на епидемията от СПИН, групата Act Up участва в обществения живот по различни начини: било за осигуряване на по-голяма ангажираност на отговорните лица в политиката по отношение на превенцията, било за улесняване на достъпа до експериментални лекарствени продукти, или просто за разчупване на безразличието на общественото мнение, което все още вярва, че само „маргиналните“ — хомосексуалните лица, преживелите кръвно преливане пациенти, затворниците, наркоманите, ползващи героин... — са засегнати от болестта.

Това е един истински групов портрет, който ни предлага Робен Кампийо, като в случая се опира на собствения си опит като активист, макар и да се съсредоточава по-специално върху някои герои, чиито съдби проследява. Животът на групата е пропит от силната ѝ воля да действа, въпросите, които си задава, конфликтите, желанието ѝ да разклати апатията и всеобщото безразличие, енергията на зрелищните ѝ действия, но също и емоцията, породена от болестта, която неизбежно убива хората около теб или те убива...

СОЦИАЛНО АНГАЖИРАН ФИЛМ?

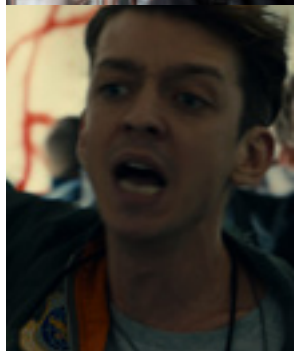
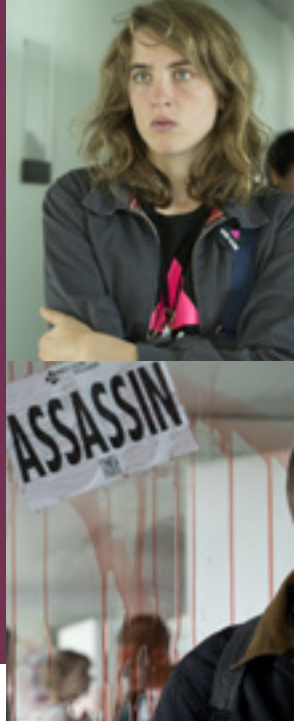
120 удара в минута е филм за група активисти, но също, и то съвсем очевидно, е социално ангажиран филм. Той припомня една битка, тази на Act Up във Франция, като демонстрира нейната правда и подчертава, макар и косвено, нейната актуалност. Както казва един от героите във филма, Act Up не е била и не е група за подпомагане на болните, а нейните дейности са имали за цел да покажат, че епидемията не се свежда единствено до проблем на общественото здравеопазване, а има политическо, икономическо и социално измерение.

Политическо, доколкото френската държава не е осъзнала неотложността на ситуацията и не е допускала политиките за превенция, насочени към рисковите групи, но също и към цялото население, по-специално към младите хора. Икономическо, тъй като фармацевтичните групи, заклеимени във филма, са давали предимство на своите финансови интереси пред грижата за болните. Социално, тъй като обществото се е отнасяло с безразличие към умиращите млади хора, чиято единствена вина е принадлежността им към малцинствени или стигматизирани групи.

Актуалността на филма се дължи несъмнено на повдигнатите въпроси за това как самите пациенти трябва да се справят с болестта, за политическото измерение на всяко едно от действията на общественото здравеопазване, както и за трудната битка за преодоляване на безразличието на обществото спрямо епидемията и нещастieto.

ВЪЗСТАНОВКА

Въпреки това филмът не се ограничава само до този свой войнстващ аспект. Това е една възстановка, която надхвърля рамките на документалистиката и позволява на режисьора да се плъзга постоянно между колективното и индивидуалното измерение, между публичното и интимното, между активизма и личната емоция. Филмът еволюира — по един много видим начин на равнището на сценария — от групов портрет към излагането на силната и страстна връзка между двамата герои Шон и Натан, единият от които е серопозитивен, а другият — не. Така тоналността на филма постепенно се променя, като преминава от зрелищните социални искания към емоцията, свързана със страданието на изправения пред болестта любовник,

© Céline Nieszawer

© Céline Nieszawer

© Les Films de Pierre

като в последната част — особено завладяваща — доминира постоянното присъствие на смъртта.

Използваната кинематографична техника дава възможност за многократни подобни приплъзвания посредством техники на монтаж и сценография, които създават по време на целия филм в по-голяма или в по-малка степен усещането за „отместване“. Докато киното обикновено създава чувство за непосредствено присъствие в събитията, тук режисьорът използва множество ефекти на разграничаване от показания образ, било чрез звуковото оформление, по-специално чрез музиката, или посредством повтарянето на едни и същи събития от различна гледна точка, или пък в забавен кадър и чрез неочаквани промени на ритъма.

СКОКОВЕ ВЪВ ВРЕМЕТО

Откриваме използването на множество ретроспекции (или миниатюрни обърквания на хронологията), които на пръв поглед са незабележими — дотолкова естествено е тяхното въвеждане. Началото на филма например ни потапя в текуща акция — активистите се подготвят да саботират официална конференция по въпросите на СПИН. Камерата снима „през погледа“ на групата, на височината на раменете, като само малка част от сцената се вижда откъм кулисите. Следващата сцена проследява разбора на тази акция, когато активистите спорят относно начините на действие, тъй като ораторът е бил обявен с (фалшива) кръв и за кратко са му поставени белезници. Монтажът ни дава възможност да видим тази сцена в по-широк план откъм залата. Филмовата техника изглежда очевидна, но ефектът на повторението поражда у зрителя (както и у активистите) едно разграничаване, което в случая е това на дебата и размисъла.

Но това разграничаване не е непременно интелектуално и може, напротив, да има силно емоционално въздействие. След акцията в лабораториите на Melton Pharm следваме групата във вагон на метрото, където членовете ѝ се опитват да се успокоят след събитията (активистите са били задържани в продължение на няколко часа в полицейското управление). В този момент Шон изтъква красотата на небето при залеза и силно меланхолично добавя: „Има моменти, когато си давам сметка доколко СПИН промени живота ми“, като веднага след това изпuffтява и избухва смях. Този смях обаче не заличава емоцията от предишните думи,

които очевидно отразяват едно вътрешно вълнение, което иронията има за цел просто да „омаловажи“ пред останалите.

Техниките на кинематографичната сценография позволяват непрекъснатото осъществяване именно на това постоянно балансиране между действията и личните емоции, между настоящето и ужасяващо несигурното бъдеще. Една много красива сцена свързва по неразривен начин настоящето на желанието за бъдеще на персонажа и с тъгата, която отгатваме в погледа на режисьора, по един отминал, безвъзвратно изчезнал миг: Натан участва в гей парада (гей прайд) с Шон, маскиран като мажоретка, но не спъва и пада на колене, като погледът му (и този на камерата) се спира върху паднала на земята брошура, която безлично гласи „Искам да живееш!“. Този момент е заснет на забавен кадър, а звукът внезапно заглъхва, заличавайки всички шумове и музиката наоколо. Камерата се спира върху танцуващия Шон, после върху усмихващия се Натан. Лозунгът на брошурата пронизва сърцето на Натан, който желае партньорът му да живее и да оцелее, но забавеният кадър е същевременно един спръл, застинал момент, в който откриваме също така отпечатъка на спомена в паметта на героя (и на режисьора). Като цяло сцената се развива много плавно, предизвиквайки много смесено и много деликатно впечатление, в което се преплитат еуфорията от настоящия момент и само загатнатата меланхолия по миналото.

РИТЪМ

Филмът е озаглавен *120 удара в минута* — очевидна алюзия за ускорен сърдечен ритъм. И действително първото впечатление, което оставя този продължаващ повече от два часа филм, е бесният ритъм на акциите на Act Up, които се следват една друга много бързо, също както бързите стъпки на активистите, които нахлуват в офисите на предприятието Melton Pharm, чиито стени за няколко секунди обливат със струи фалшива кръв. Това впечатление е несъмнено правилно, като режисьорът показва посредством ритмичния монтаж множеството аспекти на дейността на Act Up, независимо дали става дума за действията на активистите, общите им събрания и срещите за разбор на отделните акции, работата на комисииите и научните обяснения относно медицинските продукти, които биха могли да действат срещу вируса, участията в училищата или личните, приятелските, любовните или конфликтните отношения между героите. Филмът е като правилото, уреждащо общите събрания на активистите, на които, за да не се удължават срещите, не се ръкопляска на изказванията, а просто се щрака с пръсти: той е в състояние на извънредна ситуация, също както тези, които се борят срещу епидемията.

Но това впечатление е откъслечно, тъй като Робен Кампийо работи ефикасно върху промяната на ритъма и макар и да изглежда, че филмът вибрира с темпото на клубната музика, на която героите танцуват цяла нощ, той се плъзва в рамките на една и съща поредица от сцени към една много по-меланхолична песен, която представлява главната му музикална тема.

По същия начин, макар и да изглежда, че камерата е в постоянно движение, за да проследи действията на активистите, тя многократно спира, било за да хване момент от ваканцията на Шон и Натан на пустинен плаж, показан в широк план, било за да покаже в тишина телата на стотици демонстранти, легнали по парижките улици като символ на унищожителните последици от епидемията, или пък за да покаже смъртта на Шон — индивидуална смърт, която за нас като зрители, както и за Натан, предизвиква дълбока болка, но и колективна смърт, на която последната акция на Act Up ще даде пълния ѝ политически смисъл.

Силата на филма несъмнено се състои в тази способност за постоянно смесване на колективното и индивидуалното, за неразривно преплитане на най-съкровеното с чисто политическото.

НАСОКИ ЗА РАЗМИСЪЛ

Освен предложените по-горе елементи за анализ редица други аспекти на филма *120 удара в минута* заслужават допълнителен размисъл.

- *120 удара в минута* без съмнение е филм в памет на една решителна борба, която днес може да изглежда вече завършена. Но каква актуалност можем да видим във филма, както в битката на Act Up — сдружение, което е все още активно днес?
- Какво мислите за акциите на Act Up? Необходими? Насилствени? Зрелищни? Несръчни? Значими? Разбирате ли обсъжданията, които вълнуват активистите и които наблюдаваме във филма?
- Според Вас борбата срещу СПИН (но също и срещу други болести) отнася ли се единствено до болните или до групите, засегнати от болестта? Защо подобна битка трябва да бъде разглеждана не само като колективна, а и като световна?

ЕВРОПЕЙСКОТО КИНО ЗА ЕВРОПЕЙЦИТЕ

След миналогодишното издание, което отбеляза 10-годишнината на инициативата, наградата „ЛУКС“ (LUX) продължава да обхваща забележително разнообразие от жанрове и тонове чрез филмите на талантиливи млади европейски режисьори. Европейският парламент има удоволствието да Ви представи трите филма, участващи в конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ (LUX FILM PRIZE) през 2017 г.:

„120 УДАРА В МИНУТА“ (*120 battements par minute*), филм на Робен Кампийо, Франция

„SAMEBLOOD“ (*Sami Blood*), филм на Аманда Кернел, Швеция, Норвегия, Дания

„УЕСТЪРН“ (*Western*), филм на Валеска Гризбеах, Германия, България, Австрия

Филмите разглеждат по емоционален и интелигентен начин актуални въпроси и отразяват това, което Европа преживява в момента. Те показват персонажи, които оправят поглед към заобикалящия ги свят, опитвайки се да разберат действителността, като и обществата и общностите, към които принадлежат. Разказвайки лични истории, огряни от емоцията на киното, европейското кино утвърждава своето качество и разнообразие, както и значението си в изграждането на социалните ценности и културните общности. Каним Ви да видите филмите в рамките на VI-то издание на ФИЛМОВИТЕ „ЛУКС“.

ФИЛМОВА НАГРАДА „ЛУКС“

Културата играе основна роля в изграждането на нашите общества.

В този дух през 2007 г. Европейският парламент учреди ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“. По този начин той желае да засили разпространението на европейски филми из цяла Европа и да насърчи разискванията в европейски мащаб по важни за обществото въпроси.

ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ е единствена по рода си инициатива. Докато по-голямата част от европейските копродукции се прожектират единствено в държавата си на произход и рядко се разпространяват в други страни, дори и в ЕС, ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ предоставя рядката възможност три европейски филма да бъдат субтитрирани на 24-те официални езика на Европейския съюз.

Лауреатът на конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ ще бъде излъчен чрез гласуване от членовете на Европейския парламент и ще бъде обявен на 15 ноември 2017 г.

ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“

ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ даде начало на ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“ (LUX FILM DAYS). От 2012 г. насам трите филма, участващи в конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“, биват представяни пред по-широка европейска публика по време на ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“.

С ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“ Ви каним да се насладите на едно незабравимо културно преживяване, което преодолява границите. От октомври до декември можете да се присъедините към любителите на киното в цяла Европа, като гледате прожекциите на трите филма на един от 24-те официални езика на Европейския съюз. Не забравяйте да гласувате за предпочитания от Вас филм на нашия уебсайт luxprize.eu или на нашата страница във Фейсбук!

СПЕЦИАЛНА НАГРАДА НА ПУБЛИКАТА

Специалната награда на публиката е наградата, присъдена от зрителите в рамките на ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“. Не пропускайте да гласувате за един от трите филма преди 31 януари 2018 г.! Може би ще имате шанса да присъствате по покана на Европейския парламент на Международния филмов фестивал в Карлови Вари през юли 2018 г. и да обявите заглавието на филма, получил Специалната награда на публиката.

ГЛЕДАЙТЕ,
ОБСЪЖДАЙТЕ
И ГЛАСУВАЙТЕ!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

РЕЖИСЬОР: Робен Кампийо

СЦЕНАРИЙ: Робен Кампийо

С УЧАСТИЕТО НА: Наюел Перес Бискаря,
Арно Валоа, Адел Енел, Антоан Райнарц

ОПЕРАТОР: Жан Лапоари

ПРОДУЦЕНТИ: Юг Шарбоно, Мари-Анж Люсиани

ПРОДУКЦИЯ: Les Films de Pierre, France 3 Cinéma,
Page 114, Memento Films Production, FD Production

ГОДИНА: 2017 г.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 144'

ЖАНР: Игрален филм

ДЪРЖАВА: Франция

ОРИГИНАЛНА ЕЗИКОВА ВЕРСИЯ: френски

РАЗПРОСТРАНИТЕЛ: Bulgaria Film Vision LTD

Текстът е завършен през август 2017 г.

SILENCE = 100%